

מ"ח 2363/16 - שלייפר טטיאנה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

מ"ח 2363/16 - א'

כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
שלליפר טטיאנה

לפני:
המבקשת:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה לעיכוב ביצוע

עו"ד אשר ארבל

בשם המבקשת:

החלטה

המבקשת הגישה בקשה למשפט חוזר ועותרת לעיכוב ביצוע. ביום 12.2.15 הורשעה המבקשת, בהתאם להודייתה, בעבירת נהיגה בשכרות (תת"ע 5113-06-14; השופטת ש' קריספין-אברהם). בגין העבירה גזר ביום 26.1.16 בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב-יפו על המבקשת 6 חודשי מאסר בפועל; הפעלת עונש מאסר על תנאי של 8 חודשי מאסר בפועל בחופף לששת חודשי המאסר; פסילת רשיון נהיגה למשך שש שנים; ועשרה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים. המבקשת עירערה על גזר דינה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (עפ"ת 50294-02-16). בערעורה טענה כי שגה בית המשפט בהחלטתו להפעיל את עונש המאסר על תנאי שהוטל עליה, ונתבקש כי בית המשפט יעשה שימוש בסמכות לפי סעיף 85 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, שעניינו הארכת תקופת התנאי לנאשם העובר טיפול לגמילה מסמים. ביום 3.3.16 נדחה הערעור (השופט ר' בן-יוסף), ותחילת ריצוי עונשה נקבעה ליום 10.4.16. ביום 17.3.16, נדחתה גם בקשת רשות ערעור שהגישה המבקשת (רע"פ 2143/16; השופט שהם), ואשר עסקה בשאלת הארכת תקופת התנאי לפי סעיף 85 לחוק העונשין.

ביום 22.3.16, הוגשה בקשה למשפט חוזר, ובקשת עיכוב ביצוע בצידה.

הבקשה למשפט חוזר מחזירה את הגלגל אחורנית כליל, מנומקת בחזרה מהודיה, ומשליכה יהבה על עילת סעיף 31(א)(4) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984, שעניינו בחשש מעיוות דין. נטען, עד כמה שניתן להבין מן הבקשה, כי קיים פסול בהודייתה של המבקשת ובמידת הבנתה את משמעות ההודייתה, וכי בית המשפט לא עשה מלאכתו נאמנה כדי לודא שההודיה נמסרה באופן חופשי ומרצון. בזהירות המתבקשת יאמר, כי מרוח הבקשה עולה, שלמעשה מופנית טענת המבקשת במידה רבה כנגד בא כוחה הקודם, אך נאמר כי הופנתה אליו פנייה לעניין זה אך לא נענתה.

אציין, כי בשל טעות סברתי כי לא הוגשה בקשת רשות ערעור (היא נזכרת בבקשה, אך ההחלטה לגביה לא צורפה משום מה, כמו גם פסק דינו של בית המשפט המחוזי). לשאלת הבהרה הושב כי הסניגור הנוכחי קיבל את פרוטוקול הדיון שקדם להרשעה רק מאוחר להגשת בקשת רשות הערעור, ובשל כך לא עלה נושא ההודיה בבקשת רשות הערעור.

המבקשת מעלה את החשש כי נוכח העומס על בתי המשפט, ובהינתן מועד תחילת ריצוי המאסר ומשכו, ככל שלא יינתן עיכוב ביצוע בעניינה, עלולה להתאין נפקותה של בקשתה למשפט חוזר. אמנם, מועד תחילת הריצוי שנקבע למבקשת אינו רחוק, ואף משך תקופת המאסר אינה ארוכה. עם זאת וכידוע, עצם הגשתה של בקשה למשפט חוזר אינו מהווה עילה לעיכוב ביצוע העונש (מ"ח 6835/05 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל, פסקה 5 להחלטתו של הנשיא ברק (2005); מ"ח 8158/06 כהן נ' מ"י, פסקה 1 להחלטתו של הנשיא גרוניס (2006)).

מבלי לטעת מסמרות, בפני המבקשת משוכה גבוהה לקבלת הבקשה למשפט חוזר לגופה. על פי הפסיקה, חזרת נאשם מהודייתו תתאפשר במקרים חריגים בלבד, ביניהם מקרים בהם נפל פגם ברצונו החופשי של הנאשם ובהבנתו את משמעות ההודיה; מקרים בהם ההודיה הושגה שלא כדין באופן המצדיק את פסילתה; מקרים בהם פעל בא כוחו של נאשם תוך הפרת אמונים כלפיו בעודו מונע משיקולים זרים, ועוד, הכל בהתאם לנסיבות המקרה, כאשר לעיתוי הגשת הבקשה לחזרה מהודיה משקל כבד (וראו ע"פ 635/05 אמג'דת דענא נ' מדינת ישראל (2007), בפסקה 11 וההפניות שם). בענייננו, נשענת הבקשה למשפט חוזר על מספר שורות בפרוטוקול הדיון שקדם להרשעה, ואינה מפרטת את הנסיבות אשר הובילו לעמדתה באותה עת. כאמור, איני נוטע כל מסמרות, אולם כאמור כל טענה כלפי ההודיה לא נטענה בערעור, ולא בבקשת רשות הערעור אשר הגישה באמצעות בא כוחה הנוכחי, וההסבר שהוצג מעלה קושי כשלעצמו. מכל מקום, הליכים אלה התמקדו אך בשאלת העונש, וכאמור, איני נוטע מסמרות לעת הזאת בבקשה לגופה.

עוד יוער, כי ככל שנשענת המבקשת על טענה לכשל בייצוג, מדובר בטענה כלפי בא כוחה הקודם, ולא ניתן יהא לדון בבקשה בלא תגובתו. קבלת טענה כלפי בא כוחה הקודם, מבלי שהוגשה תגובתו "כמוה כחריצת דינו של אדם מבלי לתת לו את יומו בבית המשפט. הדבר מנוגד לשכל הישר, לכללי הצדק הטבעי, ולהגינות בסיסית" (מ"ח 4620/15 פלוני נ' מדינת ישראל (2015), בפסקה י"ד). דבר זה מצטרף לתימה שבהגשת הבקשה ללא פסק הדין של בית המשפט המחוזי וההחלטה בבקשת רשות הערעור.

בבואנו לדון בבקשת עיכוב ביצוע יש לאזן בין האינטרס הציבורי לאכיפה מהירה של החוק, לבין החשש מפגיעה בלתי מוצדקת באדם שעניינו תלוי ועומד (מ"ח 3202/15 שלום כהן נ' מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ובניה זמורה (2015) בפסקה ה). בעניינה של המבקשת, מדובר בעבירה חוזרת של נהיגה בשכרות, תוך שעונש המאסר על תנאי שהושת עליה אינו משמש ככלי הרתעתי דיו, והמבקשת בחרה בחזרה לטיפה המרה תוך סיכון חיי אדם, כמו גם חייה שלה. נוכח האמור, הבקשה אינה מצדיקה חריגה מן המקובל על ידי צעד קיצוני של עיכוב ביצוע עונש המאסר בבקשה למשפט חוזר.

איני נעתר איפוא לבקשה והמבקשת תתייצב לריצוי עונשה במועד שנקבע. עם זאת, מתבקשת תגובת המדינה לבקשה למשפט חוזר, בנסיבות בהן עסקינן, ולפנים מדרישת הדין, תוך 21 יום.

ניתנה היום, י"ד באדר ב' התשע"ו (24.3.2016).

המשנה לנשיאה
